

NAČRT ŠOLSKIH POTI

za šolski okoliš OŠ Poljane

je izdelan v skladu
s *Smernicami za šolske poti*, AVP, 2016

2020/21

(Lektorirana verzija)

KAZALO

1	NAMEN IN CILJI NAČRTA ŠOLSKIH POTI	4
1.1	Pogoji za uspešno uresničitev zastavljenih ciljev :	4
2	ODGOVORNOST STARŠEV.....	4
3	OTROCI V PROMETU.....	4
3.1	Šolar – pešec.....	5
3.2	Šolar – kolesar	6
3.3	Šolar – potnik.....	7
3.4	Skrb za varnost učencev	7
4	NAČRTOVANJE ŠOLSKIH POTI.....	8
4.1	Pravila za varno šolsko pot	8
4.2	Šolski okoliš.....	8
4.3	Dostopnost lokacije	9
4.4	Mestni potniški promet	9
5	NAČRT IZPOSTAVLJENIH MEST NA ŠOLSKIH POTEH (NA PODLAGI ANKET ZA STARŠE)	10
6	NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI	12
6.1	Nasveti za varno pot v šolo.....	12
6.2	Načrt varne šolske poti za učence, ki:	12
6.3	Pešpoti.....	13
6.4	Pot, kjer poteka kolesarski izpit.....	13
7	UKREPI IN DEJAVNOSTI ZA VARNOST UČENCEV V ŠOLSKEM LETU 2019/20	14
7.1	Začetek šolskega leta.....	14
7.2	Teden evropske mobilnosti	14
7.3	Bodi previden.....	14
7.4	Gremo na kolo	15
7.4.1	Tekmovanje Kaj veš o prometu	16
7.4.2	Bistro glavo varuje čelada.....	17
7.5	Obnašanje v prometu	17
7.6	Sodelovanje z lokalno skupnostjo	17
7.6.1	Drugi ukrepi in dejavnosti:.....	17
8	ZAKLJUČNI DEL.....	18
9	AŽURIRANJE IN OBJAVA NAČRTA ŠOLSKIH POTI	18
10	DELOVNA SKUPINA ZA PRIPRAVO NAČRTA ŠOLSKIH POTI	18
10.1	Strokovni sodelavci.....	18

10.2	Zunanji sodelavci	18
11	VIRI.....	19
12	PRILOGE	20
12.1	Zakonske podlage, ki se nanašajo na načrt šolskih poti	20
12.1.1	Zakon o osnovni šoli (ZOSn).....	20
12.1.2	Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP)	20
12.1.3	Zakon o voznikih (ZVoz)	22
12.2	Presoja varnosti šolskih poti.....	23
12.2.1	Kriteriji za varnejše šolske poti	23
12.2.2	Kriteriji za vodenje šolskih poti preko prehodov za pešce	24
12.2.3	Dodatno zavarovanje nesemaforiziranih prehodov za pešce na šolskih poteh	24
12.3	Anketni vprašalnik za učence in starše o šolskih poteh	25
12.4	Zemljevid šolskega okoliša.....	27

1 NAMEN IN CILJI NAČRTA ŠOLSKIH POTI

Načrt šolskih poti je prvenstveno namenjen večji varnosti šolarjev v cestnem prometu.

Osnovni namen načrta je prikazati najvarnejšo pot v šolo in iz nje v času pouka, v času PB in varstva, ob ekskurzijah, izletih in drugih prireditvah šole. Izpostaviti probleme na sami poti ter podati napotke za varno ravnanje. Skrb za varnost v prometu ni več samo stvar posameznika ali šole, ampak je obveza celotne družbe. Tako z vidika same varnosti pri vključevanju v promet in vsakdanjem življenju kot tudi z vidika družbene samozaščite.

Cilji načrta:

- povečanje varnosti in zaščita ranljivejših udeležencev v cestnem prometu (šolarji – predvsem kot pešci in kolesarji);
- nič mrtvih in hudo telesno poškodovanih – zgled po Viziji nič (Zavod varna pot);
- uporabnost načrta za šolarje, starše in lokalno skupnost;
- povečanje izvajanja ukrepov za zagotavljanje varnejših šolskih poti;
- varnejša cestna infrastruktura in odprava nevarnih mest na šolskih poteh;
- promoviranje zdravega in varnega načina mobilnosti.

1.1 Pogoji za uspešno uresničitev zastavljenih ciljev:

- poznavanje šolskega okoliša, značilnosti in posebnosti prometnih površin, gostote prometa, prometnih označb, signalizacije na prometnih površinah, poznavanje prometnih predpisov;
- sodelovanje otrok, staršev, učiteljev in drugih zunanjih dejavnikov, kot so SVP Ljubljana, policija ...;
- izobraževanje.

2 ODGOVORNOST STARŠEV

Starši so zakonsko dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom, ko je ta udeležen v cestnem prometu (7. člen ZPrCP in 91. člen ZVoz). Odgovorno presojujejo tudi o samostojnem sodelovanju svojih otrok v cestnem prometu ter za to prevzemajo odgovornost (87. člen, 8. odstavek ZPrCP).

Otroci opazujejo svoje starše pri vsakodnevnem ravnanju v cestnem prometu, zato je starševska vloga pri pridobivanju potrebnega znanja, izkušenj in načel ter oblikovanju odgovornega ravnanja ključna.

3 OTROCI V PROMETU

Otroci naše šole so v promet vključeni na različne načine. Nekateri pridejo v šolo kot pešci, drugi kot potniki v osebni avtomobilu, veliko se jih pripelje s kolesi ali skiroji.

Ker imajo otroci manj izkušenj in zaradi svojih psihofizičnih lastnosti so v prometu še posebej ogroženi. O varstvu otrok govori tudi 87. člen Zakona o pravilih cestnega prometa – (ZPrCP, Uradni list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo, 69/17 – popr., 68/16, 54/17 in 3/18 – odl. US), ki pravi:

(1) Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev.

(2) Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm.

(3) Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje poleg odsevnika iz prejšnjega odstavka nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

(4) Kadar je treba poskrbeti za varnost otrok, lahko šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu – posebno če se pričakuje večje število otrok na enem mestu (prijod ali odhod iz šole, vrtca ipd.).

(5) Pri varovanju otrok iz prejšnjega odstavka na prehodu za pešce mora biti oseba, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča, stara najmanj 21 let. Oblečena mora biti v oblačila živo rumene barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve, pri varovanju pa mora uporabljati predpisani, obojestransko označeni prometni znak "Ustavi!", s katerim ustavi prometni tok vozil in omogoči otrokom varno prečkanje vozišča.

(6) Voznik mora na znak iz prejšnjega odstavka ustaviti vozilo pred prehodom za pešce in pustiti otroke mimo.

(7) Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let, in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka. Otroci, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

(8) Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šole, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

(9) O kršitvi določb tega zakona (ZPrCP), ki jo stori otrok ali mladoletnik, mora pooblaščen uradna oseba obvestiti njegove starše, skrbnike oziroma rejnike.

(10) Z globo 250 EUR se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z določbo šestega odstavka tega člena. Vozniku motornega vozila se izreče tudi kazen 3 kazenske točke.

3.1 Šolar-pešec

(1) Šolar-pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.

(2) Načrti šolskih poti opredelijo varnejše poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh.

(3) Šolar-pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo. Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo (če v bližini ni prehodov za pešce, naj šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim avtomobilom).

(4) Šolar-pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za pešce mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom na levo in desno, da so vozniki resnično ustavili. Na ostalih (nesemaforiziranih) prehodih je treba, poleg naštetega, pozornost nameniti približujočim se vozilom, da se ta ustavijo, šele nato lahko šolar varno prečka cesto. Šolar prečkanje predhodno naznani z dvignjeno roko.

(5) Zakon o varnosti cestnega prometa v 91. členu določa, da morajo imeti otroci na poti v 1. razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let, in mladoletniki, če to dovolijo starši. V tem primeru starši razredniku oddajo pisno obvestilo s podatki o spremljevalcu otroka na poti v ali/in iz šole domov.

(6) Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

(7) Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje poleg odsevnika nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

(8) Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu in na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (vloga šolskih prometnikov, ki pomagajo otrokom varno prečkati cesto na označenih prehodih za pešce).

(9) Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca-šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celostno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

3.2 Šolar-kolesar

(1) V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let (drugače le v spremstvu polnoletne osebe). Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

(2) Šolar-kolesar mora uporabljati prometne površine, namenjene kolesarjem (kolesarske steze, poti). Načrti šolskih poti prednostno obravnavajo šolske poti za pešce. Zelo priporočljivo je, da načrti opredelijo tudi varnejše kolesarske poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh, kjer imajo prednost pešci (npr. okolica šole, območja za pešce, območja umirjenega prometa).

(3) V kolikor na vozišču ali ob njem ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (pribl. 1 m od roba vozišča). Pri tem so izrednega pomena tudi urejene (utrjene) bankine, skladno s kriteriji za vodenje šolskih poti.

(4) Kolesa morajo biti tehnično brezhibno opremljena (ustrezna višina sedeža, zavore, zvonec, odsevniki, žarometi). Kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti (uporaba signalnih barv na oblačilih, odsevnih trakov, svetilk).

(5) Šolar-kolesar mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.

(6) Šolar-kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise.

(7) Pri hoji ob kolesu na vozišču je varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa.

(8) Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno. Odsvetuje se tudi uporaba slušalk med vožnjo na kolesu.

(9) Prevažanje sošolcev na prtljažniku je prepovedano in nevarno.

(10) Kolesarske steze morajo kolesarji uporabljati in voziti v skladu s prometnimi predpisi (upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej – napačna smer vožnje je najpogostejša napaka vseh kolesarjev).

(11) Kolesarji smejo prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa ter ga potiskati ob sebi.

Drugače je na prehodu za kolesarje, kjer pa vseeno velja prevoziti prehod z veliko mero previdnosti.

3.3 Šolar-potnik

Številne šolarje starši pripeljejo v šolo z avtomobili. Pri tem je ključnega pomena, da so otroci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom ter – glede na njihovo starost – nameščeni v ustreznem varnostnem sedežu.

(1) Po Zakonu o pravilih cestnega prometa mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je torej primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oziroma stare od 3 do 12 let.

(2) Šolarji naj vstopajo ali izstopajo iz avta na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik).

3.4 Skrb za varnost učencev

1. razred – po zakonu je predpisano obvezno spremstvo na poti v šolo in iz nje.

2. razred – varno prihajanje/odhajanje učencev v šolo in iz nje. Odhajanje iz šole z rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

3. razred – učiteljice se o varnem prihodu v šolo z učenci večkrat pogovarjajo, in sicer ob začetku šolskega leta in ob različnih priložnostih, ko so z učenci v okolici šole.

4. razred – narišejo svojo pot v šolo in iz nje. Označijo prometno signalizacijo in se pogovorijo o nevarnostih in varni udeležbi v prometu.

5. razred – v okviru kolesarskega krožka spoznajo prometne predpise, vadijo pravilno vožnjo na prometnem poligonu in opravljajo kolesarski izpit.

Prometne vsebine so vključene v posameznih učnih načrtih tudi v višjih razredih, kjer učitelji učence ponovno opozarjajo in osveščajo o pravilnem ravnanju v prometu.

4 NAČRTOVANJE ŠOLSKIH POTI

4.1 Pravila za varno šolsko pot

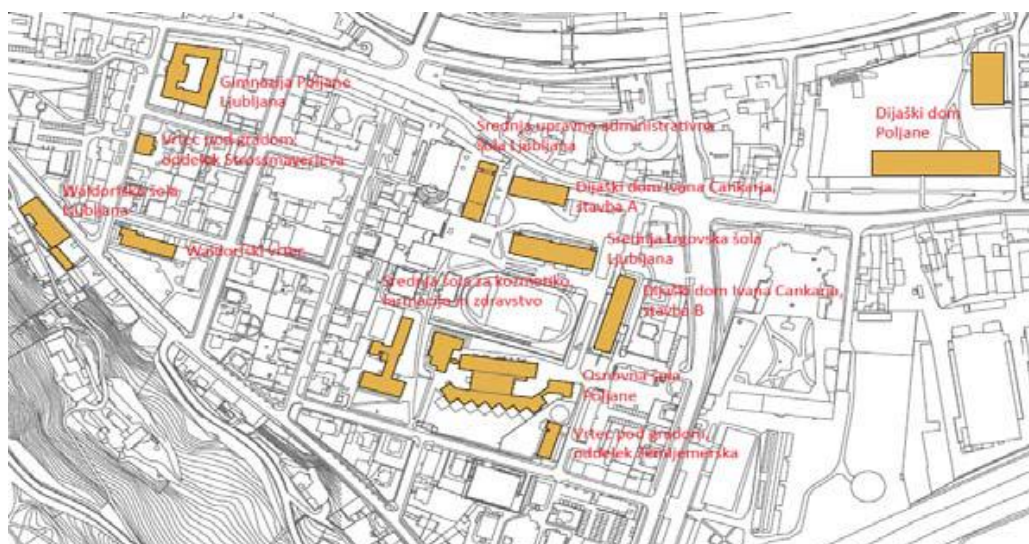
- pot poteka po površinah, ki so za učence najbolj varne (poti, na katerih je zagotovljena varna hoja pešcev);
- ni neurejenih ali nevarnih prečkanj cest (prečkanja cest so urejena s podhodi ali nadhodi, semaforiziranimi prehodi za pešce ali urejenimi prehodi z dodatnim varovanjem učencev);
- šolske poti potekajo v območjih, kjer so izvedeni tehnični ukrepi za umirjanje prometa.

4.2 Šolski okoliš

Šolski okoliš OŠ Poljane, Ljubljana se nahaja neposredno ob središču mesta. Po površini je razmeroma majhen. V šolski okoliš spadajo naslednja območja: Adamič-Lundrovo nabrežje, Ambrožev trg, Barvarska steza, Brejčeva ul., Ciril Metodov trg, Dolničarjeva ul., Gestrinova ul., Glonarjeva ul., Hradeckega cesta, Hudovernikova ul., Kapiteljska ul., Kapusova ul., Kopitarjeva ul., Krekov trg, Kristanova ul., Kumanovska ul., Lončarska steza, Mačkova ul., Medarska ul., Mesarska cesta, Na Stolbi, Pogačarjev trg, Poljanska cesta, Poljanski nasip, Pot na Golovec, Potočnikova ul., Povšetova ul., Roška cesta, Streliška ul., Stritarjeva ul., Strmi pot, Strossmayerjeva ul.,

Študentovska ul., Ulica stare pravde, Ulica talcev, Vodnikov trg, Zarnikova ul., Zemljemerska ul., Zrinjskega cesta in Živinozdravska ulica.

V šolskem letu 2018/2019 je OŠ Poljane obiskovalo 390 učencev.

Posebnost območja je velika koncentracija izobraževalnih ustanov (OŠ Poljane, Gimnazija Poljane, Waldorfska šola Ljubljana, Waldorfski vrtec, Vrtec pod gradom, oddelek Zemljemerska in oddelek Strossmayerjeva, Srednja upravno administrativna šola Ljubljana, Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo, Srednja zdravstvena šola Ljubljana, Srednja ekonomska šola Ljubljana, Zdravstvena fakulteta, Dijaški dom Ivana Cankarja, Dijaški dom Poljane).

4.3 Dostopnost lokacije

Glede na to, da približno 90 % učencev živi znotraj šolskega okoliša, najbolj oddaljeni predeli pa so od šole oddaljeni največ 1 km, bi lahko velika večina otrok v šolo prihajala peš ali s kolesom. Bližina mestnega središča in s tem številnih javnih ustanov ponuja priložnost, da se učenci zunanjih aktivnosti šole ob vodstvu učiteljev udeležijo peš.

4.4 Mestni potniški promet

Dostopnost OŠ Poljane z mestnim potniškim prevozom je dobra, saj je v širšem območju več postajališč mestnega potniškega prevoza, kjer vozijo avtobusi prog št. 2, 5, 10, 11, 11B, 13 in 20. Zagotavljajo dobro dostopnost iz večine predelov Ljubljane, za dostop iz nekaterih smeri pa je potreben prestop v centru mesta.

NAČRT IZPOSTAVLJENIH MEST NA ŠOLSkih POTEH (NA PODLAGI ANKET ZA STARŠE)

Izpostavljena mesta			
Zap. št. lokacije	Slika lokacije	Zakaj je mesto nevarno?	Predlogi za izboljšanje
 1. Streliška ulica		<ul style="list-style-type: none"> - med prometno konico podobno obremenjena kot Poljanska cesta - izpostavljeno območje pred Waldorfsko šolo- (stiki motornega prometa, pešci, kolesarji na pločniku pred šolo) - zaparkirane površine za pešce ter ozek pločnik - parkiranje turističnih avtobusov kljub prepovedi dolgotrajnega parkiranja 	<ul style="list-style-type: none"> - podaljšanje pločnikov bočnih parkirišč - na prehodu za pešce fizična omejitev parkiranja s stebrički ali koriti za rože
 2. Strossmayerjeva ulica		<ul style="list-style-type: none"> - manjkajo prehodi za pešce med Strossmayerjevo ulico in ulico Stare pravde 	<ul style="list-style-type: none"> - ureditev enosmerne ulice v celotni dolžini in izris talnih oznak za deljeno površino za kolesarje
 3. Ulica Stare pravde		<ul style="list-style-type: none"> - parkiranje osebnih vozil na pločniku - zelo ozek pločnik 	<ul style="list-style-type: none"> - preureditev ulice v enosmerno ulico z obojestranskim parkiranjem (na obeh straneh na nivoju cestišča in ne pločnika)
 4. Zemljemerska ulica		<ul style="list-style-type: none"> - jutranje odlaganje otrok pred Vrtcem Pod gradom (ni kratkotrajnega parkiranja) - avtomobili na ulici - preozek pločnik - ni kolesarske steze 	<ul style="list-style-type: none"> - ulico spremeniti v enosmerno ulico od Zarnikove proti Roški - talne oznake za souporabo cestišča (prisotnost kolesarjev) - kolesarski pas širine 1,5 m - semafor pri prehodu za pešce, ki bi deloval samo podnevi

Izpostavljena mesta			
Zap. št. lokacije	Slika lokacije	Zakaj je mesto nevarno?	Predlogi za izboljšanje
 5. Križišče Kumanovske, Zemljemerske in Hudovernikove ulice		<ul style="list-style-type: none"> - ni kolesarske steze - manjkajoči prehodi za pešce - podaljšanje pločnika do vozišča 	<ul style="list-style-type: none"> - celoten dvig križišča na nivo pločnika - prehodi za pešce - namestitev opozorilne table »Otroci na cesti« - svetlobne talne označbe na vozišču pred preходом
 6. Roška cesta		<ul style="list-style-type: none"> - neugoden sistem prečkanja ceste z Mesarske v križišču z Zemljemersko; ni obojestranskega prehoda za pešce, kar je zelo nevarno - ozek pločnik 	<ul style="list-style-type: none"> - dopolnitev križišča z Zemljemersko ulico z obojestranskim preходом za pešce ter obojestranska kolesarska steza - svetlobne talne označbe na vozišču pred preходом
 7. Križišče Roške in Brejčeve ulice		<ul style="list-style-type: none"> - nevarno križišče - ozki pločniki 	<ul style="list-style-type: none"> - ureditev novega prehoda za pešce - svetlobne talne označbe na vozišču pred preходом
 8. Poljanska cesta v križišču z Roško		<ul style="list-style-type: none"> - neugoden sistem prečkanja ceste z Mesarske ul. - slabo pregledno križišče - nevarno križišče 	<ul style="list-style-type: none"> - namestitev opozorilne table »Otroci na cesti« - svetlobne talne označbe na vozišču pred preходом
 9. Zdravstvena pot		<ul style="list-style-type: none"> - nepopolno izvedeni prehodi za pešce - slabo pregledno križišče 	<ul style="list-style-type: none"> - pogostejši nadzor policije in redarske službe ter kaznovanje voznikov, ki puščajo avtomobile izven urejenih parkirišč

5 NAČRT VARNIH ŠOLSKIH POTI

Staršem svetujemo, da z otroki večkrat skupaj prehodijo najvarnejšo šolsko pot, jih ob tem opozarjajo na nevarne dele poti in pokažejo prometno varno ravnanje, ki ga zahtevajo prometne razmere. Kasneje pa ni odveč tudi preveriti, če otrok dogovorjeno pot tudi uporablja.

5.1 Nasveti za varno pot v šolo

- Otroci 1. razreda morajo imeti na poti v šolo in domov spremstvo.
- Pri slabi vidljivosti in v mraku nosimo kresničko/odsevnike, prvošolci in drugošolci pa še rumene rutice.
- Hodimo po notranji strani pločnika. Če pločnika ni, pa po skrajnem levem robu cestišča.
- V skupini hodimo eden za drugim – v koloni. Na cesti se nikoli ne lovimo ali prerivamo.
- Cesto prečkamo na prehodu za pešce. Vedno se ustavimo, pogledamo levo, desno in ponovno levo. Šele ko se prepričamo, da je prehod ceste varen, in preden stopimo na prehod, ponovno pogledamo levo, da res nihče ne prihaja, ter odločno prečkamo cesto. Medtem preverjamo, če je tudi na desni še vedno varno.
- Kjer ni urejenega prehoda, zelo previdno prečkamo cesto na preglednem delu.
- Na cesto stopimo šele, ko se prepričamo, da je prečkanje res varno.

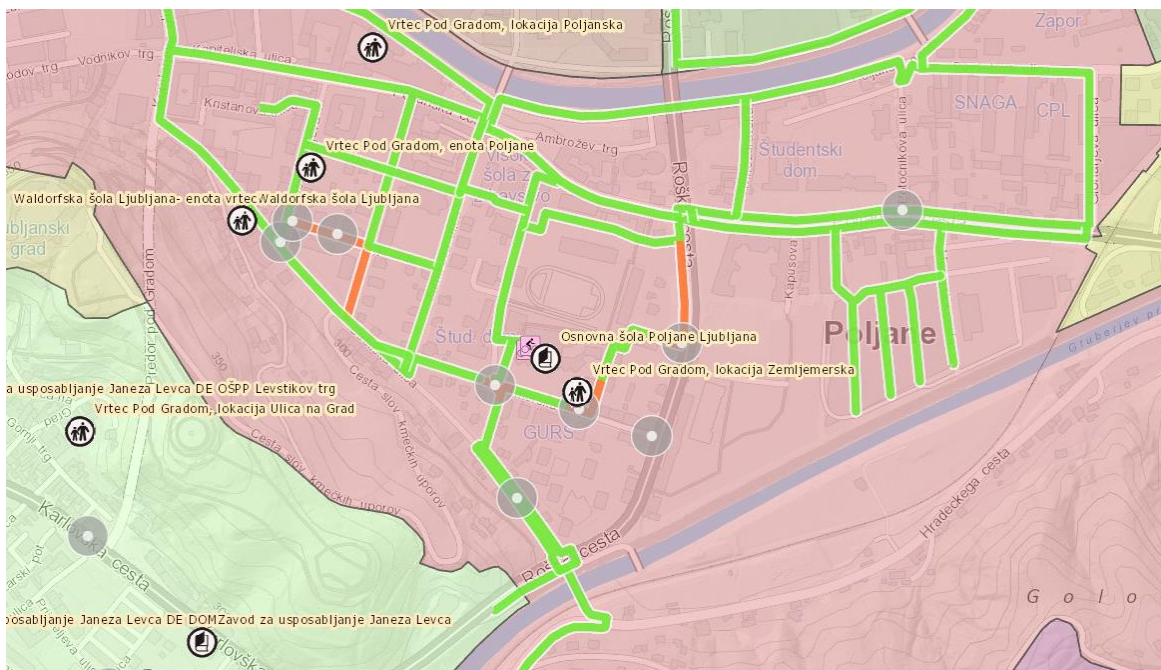
5.2 Načrt varne šolske poti za učence, ki:

- prihajajo v šolo peš,
- se vozijo v šolo z avtomobilom, s kolesom ali s posebnimi prevoznimi sredstvi (skiro, kotalke, rolke, rolerji) – v prometu se lahko uporabijo samo tam, kjer je dovoljena hoja pešcev oziroma vožnja s kolesi, in ne smejo presežati hitrosti, s kakršno se gibljejo pešci (v zakonodaji ta hitrost sicer ni opredeljena).

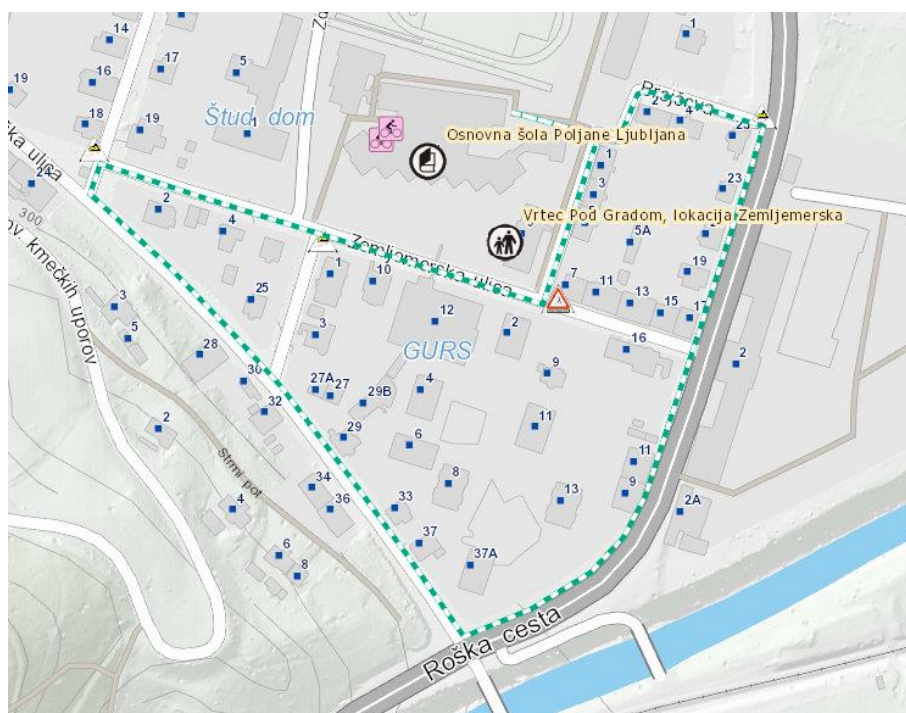
5.3 Pešpoti

V načrtu so varne poti za učence, ki prihajajo v šolo peš, označene z zeleno barvo. Tudi na teh poteh morajo biti učenci pozorni in upoštevati promet, posebej pa morajo biti previdni na posameznih nevarnih točkah, ki so na zemljevidu označene z oranžno barvo.

5.4 Pot, kjer poteka kolesarski izpit

V načrtu je z zeleno barvo vrisana pot kolesarskega izpita ter mesta, kjer so postavljeni triopani.

6 UKREPI IN DEJAVNOSTI ZA VARNOST UČENCEV V ŠOLSLEM LETU 2019/20

6.1 Začetek šolskega leta

Vstop v novo šolsko leto vsako leto pospremimo z veliko mero skrbnosti, ki jo potrebujejo predvsem mlajši učenci. Na prehodih za pešce so prisotni predstavniki Policijske uprave Ljubljana ter prostovoljci. Po potrebi se vključi tudi občinsko redarstvo.

V šoli se v okviru razrednih ur in roditeljskih sestankov opozori na prometno problematiko.

Učenci 1. razredov dobijo in nosijo rumene rutice.

Načrt šolskih poti se v posodobljeni različici predstavi učencem, staršem, svetu staršev in svetu zavoda.

V nižjih razredih učenci skupaj z učitelji prehodijo varne šolske poti v okolici šole.

Kadar potekajo dnevi dejavnosti izven okolice šole ali v drugih krajih, vodstvo šole zagotovi ustrezno število spremljevalcev, ki učence opozorijo na varno udeležbo v prometu.

6.2 Teden evropske mobilnosti

Ob letošnjem Evropskem tednu mobilnosti, ki je najbolj razširjena kampanja za spodbujanje trajne mobilnosti, bo – kot že vrsto let – sodelovala naša šola. ETM poteka od 16. do 22. septembra 2019. Tokratni slogan je GREMO PEŠ! Je drugi najpogostejši način premikanja v slovenskih naseljih, saj je hoja primerna za krajše razdalje (do 2 km), kar je tudi približna dolžina pri nas opravljenih vsakokratnih poti. Zaradi vsega tega bomo v septembru slavili hojo.

Aktivno se bomo vključili v aktivnosti, ki bodo potekale v času ETM, in organizirali lastne projekte, kakor smo jih v preteklih letih.

6.3 Bodi previden

V začetku meseca oktobra se s sloganom Bodi previden vsako leto prične akcija Pešec, ki jo v okviru Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa koordinira Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa in poteka skozi vse zimske mesece, ko je ogroženost pešcev največja. Pomemben del akcije so aktivnosti, ki se izvajajo po šolah, ko učenci svojim starim staršem pišejo pisma s priloženim letakom in razglednico, ki opozarjata na uporabo odsevnih predmetov.

6.4 Gremo na kolo

Na naši šoli lahko učenci – če to želijo ter v soglasju s starši – opravijo kolesarski izpit in pridobijo kolesarsko izkaznico v 5. razredu.

Vožnja s kolesom ter kolesarski izpit v osnovni šoli sta opredeljena v 55. členu ZVoz.

Program usposabljanja obsega:

teoretični del:

- poznavanje cestno-prometnih predpisov;

praktični del:

- preventivni pregled koles (preverjamo tehnično stanje koles, kar lahko zagotovimo z uporabo kolesarske čelade);
- vožnja po spretnostnem poligonu, kjer učenci razvijajo spretnosti za vožnjo s kolesom in vaje za vključevanje v promet;
- vožnja po javnih prometnih površinah.

Dejavnosti potekajo v skladu z *Izobraževalnim programom Usposabljanje za vožnjo kolesa v devetletni osnovni šoli* in po programu, zapisanem v letni pripravi za kolesarski izpit.

Za potrebe kolesarskega izpita si lahko učenec kolo in čelado izposodi v šoli. Če uporablja svoje kolo, mora biti le-to opremljeno z obvezno opremo. V tem primeru pridobi nalepko »Varno kolo«. V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let (Zakon o voznikih (ZVoz), 55. člen, 4. odstavek).

V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.
Zakon o voznikih (ZVoz), 55. člen, 4. odstavek

Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroke.
Zakon o voznikih (ZVoz), 55. člen, 2. odstavek

6.4.1 Tekmovanje Kaj več o prometu

Tekmovanje *Kaj več o prometu?* je dodatna vzpodbuda za učenje prometnih pravil, razvijanje spretnosti in pravilne vožnje v prometu. Tekmovanje organizira šola v sodelovanju z občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

6.4.2 Bistro glavo varuje čelada

Temeljni cilj akcije je zmanjšati število poškodb med kolesarji, kar lahko zagotovimo z uporabo kolesarske čelade.

6.5 Obnašanje v prometu

V okviru rednega pouka bo v vseh razredih poudarek na:

- varni poti v šolo (tudi drugošolci morajo imeti rutko);
- varnosti otrok v avtomobilu, avtobusu;
- etiki obnašanja v prometu;
- pomenu ustrezne kolesarske opreme;
- poznavanju prometnih predpisov in vrednotenju lastnega ravnanja v prometu;
- pregledu načrta *Varne poti v šolo*.

6.6 Sodelovanje z lokalno skupnostjo

Šola bo v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Ljubljana in Policijsko postajo Ljubljana-Center posodabljala Načrt šolskih poti ter z njim seznanila vse učence na šoli. Pridružili se bodo aktivnostim lokalne skupnosti in organizacij, povezanih s prometno problematiko.

6.6.1 Drugi ukrepi in dejavnosti:

- Med šolskim letom bomo obveščali starše glede aktualne prometne problematike prek elektronske pošte.
- Učenci bodo preko brošur in letakov starše spominjali na pomembnost zavedanja varnega udejstvovanja v prometu.
- Ogled preventivnih videov s prometno vsebino pri razrednih urah in na roditeljskih sestankih.

7 ZAKLJUČNI DEL

Skupno sodelovanje učencev, staršev, policije, lokalne skupnosti, organizacij in društev veliko pripomore k večji prometni varnosti. Kljub številnim izboljšavam in ukrepom na omenjenem področju je skorajda nemogoče zagotoviti popolnoma varno cestno infrastrukturo oz. varne šolske poti, saj je dinamika prometa, vozil in voznikov dokaj nepredvidljiva. Zato je še posebej pomembna posameznikova pozornost v prometu.

8 AŽURIRANJE IN OBJAVA NAČRTA ŠOLSKIH POTI

Za ažuriranje načrta in koordinacijo dela vseh sodelujočih poskrbi koordinator prometne vzgoje na šoli, prav tako za ustrezno obveščanje strokovnih delavcev in staršev. Načrt varnih poti se ažurira na začetku šolskega leta. Tiskan izvod je shranjen v tajništvu šole.

Načrt se v elektronski obliki posreduje tudi Policijski postaji Ljubljana-Center ter četrtnim skupnostim v šolski okolici.

9 DELOVNA SKUPINA ZA PRIPRAVO NAČRTA ŠOLSKIH POTI

9.1 Strokovni sodelavci

Žarko Tomšič, ravnatelj

Petra Gajšek, koordinatorica prometne vzgoje (priprava načrta)

Manca Potušek, učiteljica angleščine

9.2 Zunanji sodelavci

Tomaž Podobnik, Policijska postaja Ljubljana-Center

10 VIRI

- Mobilnostni načrt za OŠ Poljane, Ljubljana, 2017
- Strah Robert: Smernice za šolske poti, Smernice za izdelavo učinkovitih načrtov šolskih poti, kriteriji in pregled varnosti na šolskih poteh ter označevanje šolskih poti, AVP, Ljubljana, 2016
- Mateja Markl, mag. Bojan Žlender: Prvi koraki v svetu prometa, AVP, Ljubljana, 2016
- Zakon o cestah (Zces)
- Zakon o motornih vozilih (ZMV)
- Zakon o osnovni šoli (ZOs)
- Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP)
- Zakon o voznikih (ZVoz)

11 PRILOGE

11.1 Zakonske podlage, ki se nanašajo na načrt šolskih poti

11.1.1 Zakon o osnovni šoli (ZOsn)

56. člen (brezplačen prevoz)

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole.

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njegovega prebivališča od osnovne šole v prvem razredu, v ostalih razredih pa, če pristojni organ za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da je ogrožena varnost učenca na poti v šolo.

Učenec, ki obiskuje osnovno šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem prebiva, ima pravico do povračila stroškov prevoza v višini, ki bi mu pripadala, če bi obiskoval osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem prebiva.

O načinu prevoza se osnovna šola dogovori s starši in lokalno skupnostjo.

Otroci s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona imajo pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njihovega prebivališča od osnovne šole, če je tako določeno v odločbi o usmeritvi.

Otroci s posebnimi potrebami, ki imajo z odločbo o usmeritvi določeno izvajanje dodatne strokovne pomoči v zavodu za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, imajo pravico do povračila stroškov prevoza do zavoda, v katerem se ta pomoč izvaja, če je njihovo prebivališče od tega zavoda oddaljeno več kot štiri kilometre.

Če učencu ni mogoče zagotoviti prevoza, ima pravico do brezplačne oskrbe v kraju izobraževanja in pravico do brezplačnega prevoza domov ob pouka prostih dneh.

Osnovna šola mora učencem, ki morajo čakati na organiziran prevoz, zagotoviti varstvo.

Učenec, ki se prešola v skladu s 54. členom tega zakona, ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole, v katero je prešolan.

Določilo petega in sedmega odstavka ne velja za učence, starejše od 18 let, ki so vključeni v posebni program in uveljavljajo pravice, določene v Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.

11.1.2 Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP)

7. člen (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov)

(1) Starši, skrbniki ter rejniki so dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu.

(2) Opustitev dolžne skrbi ali nadzorstva iz prejšnjega odstavka nastopi zlasti tedaj, ko starši, skrbniki oziroma rejniki omogočijo, dovolijo ali dopustijo, da otrok ali mladoletnik ravna v nasprotju s predpisi tega zakona.

31. člen (območje umirjenega prometa)

(1) V območju umirjenega prometa imajo pešci prednost pred drugimi udeleženci cestnega prometa.

(2) Vozniki morajo v območju umirjenega prometa voziti posebno previdno, še zlasti pa morajo biti pozorni na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju.

32. člen (območje za pešce)

(1) V območjih za pešce je dovoljen tudi promet uporabnikov posebnih prevoznih sredstev in kolesarjev oziroma kolesark, vendar le tako, da ne ogrožajo pešcev. 40 Načrt šolskih poti za šolski okoliš OŠ Prule, 2017/18

33. člen (varnostni pas)

(1) Med vožnjo morajo biti osebe v motornem vozilu na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi, pripete na način, ki ga je predvidel proizvajalec vozila glede na konstrukcijo zadrževalnega sistema.

(2) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za avtobuse mestnega potniškega prometa in za avtobuse, ki imajo stojišča, na katerih osebe stojijo.

34. člen (zaščitna čelada)

(3) Voznik in potnik na kolesu morata imeti do dopolnjenega 18. leta starosti med vožnjo ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado.

35. člen (prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila)

(1) Voznik in učitelj vožnje med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševale njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila (maska, slušalke, telefon itd.).

(2) Voznik med vožnjo ne sme poslušati radia ali drugih zvočnih naprav s takšno glasnostjo, ki mu onemogoča normalno slušno zaznavanje v cestnem prometu.

84. člen (označitev pešcev)

(2) Pešec, ki ponoči hodi zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti, po vozišču ali tik ob njem, mora nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, svetilko, ki oddaja belo svetlobo, ki je vidna s sprednje in zadnje strani ali odsevni telovnik živo rumene ali oranžne barve z vdelenimi odsevnimi trakovi bele barve, ali odsevník iz drugega odstavka 87. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek mora organizirana skupina pešcev, ki hodi ponoči zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju po vozišču, uporabljati na začetku in na koncu skupine najmanj po eno svetilko, ki oddaja belo svetlobo. Svetilke morajo biti nameščene tako, da jih lahko drugi udeleženci cestnega prometa pravočasno opazijo.

87. člen (varstvo otrok)

(1) Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev.

(2) Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevník, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

(3) Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevnika iz prejšnjega odstavka tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

(4) Kadar je treba poskrbeti za varnost otrok, posebno če se pričakuje večje število otrok na enem mestu (prihod ali odhod iz šole, vrtca ipd.), lahko šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu.

(5) Pri varovanju otrok iz prejšnjega odstavka na prehodu za pešce mora biti oseba, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča, stara najmanj 21 let. Oblečena mora biti v oblačila živo rumene barve z vdelenimi odsevnimi trakovi bele barve, pri varovanju pa mora uporabljati predpisani, obojestransko označeni prometni znak "Ustavi!", s katerim ustavi prometni tok vozil in omogoči otrokom varno prečkanje vozišča.

(6) Voznik mora na znak iz prejšnjega odstavka ustaviti vozilo pred prehodom za pešce in pustiti otroke mimo.

(7) Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let, in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka. Otroci, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

(8) Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

(9) O kršitvi določb tega zakona, ki jo stori otrok ali mladoletnik, mora pooblaščen uradna oseba obvestiti njegove starše, skrbnike oziroma rejnike. 41 Načrt šolskih poti za šolski okoliš OŠ Prule, 2017/18

90. člen (prevoz skupine otrok)

(1) Skupino otrok je dovoljeno prevažati le z motornim vozilom, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih v tem zakonu in zakonu, ki ureja motorna vozila, izpolnjuje tudi druge predpisane posebne pogoje.

(2) Skupino otrok, ki se prevaža z avtobusom, mora – razen pri prevozu v šolo in iz šole v posebnem linijskem prevozu – spremljati najmanj en spremljevalec (učitelj, vzgojitelj, trener ipd.), star najmanj 21 let, ki skrbi za varnost otrok pri vstopanju v vozilo in izstopanju iz njega ter za red in varnost otrok v avtobusu.

(3) Otroci morajo med vožnjo z avtobusom – razen med vožnjo z mestnim avtobusom v naselju – sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu, in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Na sedežih, pred katerimi ni drugega sedeža ali predpisane varnostne pregrade, smejo sedeti le, če so pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi.

(7) Če naročnik prevoza oziroma njegov predstavnik sumi, da je voznik v takšnem psihofizičnem stanju, da ne zmore varno voziti, sme policiji predlagati, da pred začetkom ali nadaljevanjem vožnje policist preveri njegovo psihofizično stanje.

110. člen (dolžnostna ravnanja ob prometni nesreči)

(1) Vsakdo mora pomagati pri prometni nesreči, če je treba:

- rešiti človeška življenja;
- preprečiti ogrožanje drugih udeležencev cestnega prometa;
- preprečiti ali omiliti ekološko nesrečo.

(2) Po prometni nesreči mora udeleženec prometne nesreče:

1. ustaviti vozilo;
2. zavarovati in označiti kraj nesreče, pri prometni nesreči I. kategorije pa vozilo čimprej odstraniti z vozišča;
3. pomagati poškodovanim;
4. obvestiti policijo, center za obveščanje ali koga drugega, ki lahko obvesti policijo, razen pri prometni nesreči I. kategorije;
5. soudeleženi ali poškodovani v prometni nesreči posredovati ime in priimek ter naslov, posredovati podatke iz vozniškega dovoljenja in prometnega dovoljenja ter posredovati podatke o obveznem zavarovanju ali izpolniti Evropsko poročilo o prometni nesreči;
6. osebi, ki ji je povzročena škoda, pa je ni na kraju nesreče, posredovati svoje osebne podatke;
7. ostati na kraju prometne nesreče, dokler ni končan ogled, razen če tisti, ki vodi ogled, ne odloči drugače. Če je treba rešiti človeško življenje, lahko udeleženec prometne nesreče začasno zapusti kraj prometne nesreče, vendar se mora takoj, ko je to mogoče, vrniti.

(3) Neposredni udeleženec prometne nesreče, ki je zapustil mesto prometne nesreče, mora nemudoma obvestiti upravičenca do podatkov iz prejšnjega odstavka ali policijo, da je bil udeležen v prometni nesreči, posredovati podatke o kraju in ostalih okoliščinah nesreče, svoje podatke, registrsko številko vozila in navesti kraj, kjer se nahaja, ter omogočiti naknadno ugotavljanje dejstev.

(4) Neposredni udeleženci prometne nesreče od trenutka nesreče do zaključka ogleda ne smejo uživati alkoholnih pijač, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njihovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

11.1.3 Zakon o voznikih (ZVoz)

55. člen (pogoji za vožnjo koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h)

(1) Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.

(2) Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroka.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek sme učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, spremljati največ pet otrok hkrati, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.

(4) V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(5) Moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, sme voziti v cestnem prometu otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.

(6) Starostni pogoj za pridobitev pravice voziti kolo in moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, izpolni otrok oziroma oseba z nastopom koledarskega leta, v katerem dopolni predpisano starost.

(7) Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

(8) Vsebine usposabljanja za vožnjo kolesa in kolesarskega izpita ter obrazec kolesarske izkaznice predpiše minister, pristojen za šolstvo.

91. člen (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov)

(1) Starši, skrbniki oziroma rejniki so dolžni skrbeti in izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu.

(2) Opustitev dolžne skrbi in nadzorstva iz prejšnjega odstavka nastopi zlasti tedaj, ko starši, skrbniki oziroma rejniki omogočijo, dovolijo ali dopustijo, da otrok ali mladoletnik ravna v nasprotju z določbami tega zakona.

11.2 Presoja varnosti šolskih poti

Presoja varnosti šolskih poti s strani lokalnih SPVCP-jev oz. tehničnih komisij SPCVP-je se opravi:

- ko je zaznana večja stopnja ogroženosti šolarjev zaradi pomanjkanja površin za pešce, gostote ali vrste prometa in prekomerne hitrosti;
- ko mora učenec prečkati eno ali več nevarnih mest v cestnem prometu (mest, ki niso v skladu s kriteriji za vzpostavitev ali vodenje šolskih poti);
- ko poteka šolska pot na območjih, kjer so se že v preteklosti zgodile prometne nesreče, v katerih so bili udeleženi otroci-pešci, kolesarji, in na mestih z visoko stopnjo prometnih nesreč.

11.2.1 Kriteriji za varnejše šolske poti

Osnovno izhodišče za varnejše šolske poti je šolska pot kot površina, ki je za šolarje najbolj varna in je na njej zagotovljena varna hoja pešcev. Pozornost upravljalcev cest je zato na teh območjih usmerjena v izvajanje tehničnih ukrepov za umirjanje prometa.

Minimalne standarde oz. kriterije za šolske poti je oblikovala Javna Agencija RS za varnost prometa, temeljijo pa na določilih Pravilnik o projektiranju cest (37. člen – bankine) in prometnega profila pešca (0,75 m) ter zgornjih mejah hitrosti za preživetje pešca v primeru naleta vozila z upoštevanjo toleranco.

Optimalno:

- Šolska pot se vodi po dvignjenem pločniku ustrezne širine upoštevanjem varnostne širine in z urejeno cestno razsvetljavo.

Dodatno:

- Šolska pot se lahko vzpostavi (ni najbolj priporočljivo) na cesti oz. cestnem odseku, kjer so bankine urejene (utrjene istem nivoju kot vozišče v širini 0,75 m ali več) in na podlagi meritev izračunana hitrost motornih vozil V85 ne presega 50 km/h.

- V primeru, da na cesti ali cestnem odseku V85 presega 50 km/h, se šolska pot vodi po površinah, ki so fizično ločene od vozišča z varnostno ograjo, širine vsaj 0,75 m (merjeno od stebra VO). Površine morajo biti ustrezno utrjene.
- Šolska pot se ne sme vzpostaviti na cesti oz. cestnem odseku, kjer je bankina neurejena (ožja od 0,75 m) in na podlagi meritev izračunana hitrost motornih vozil V85 presega 40 km/h.
- Pešca-šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celostno prometno ureditvijo (poleg signalizacije izvesti tudi tehnične ukrepe – npr. hitrostne grbine za omejitev hitrosti do 30 km/h, zvočne ali optične zavore, javno razsvetljavo, svetlobne LED-utripalke itd.). Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

11.2.2 Kriteriji za vodenje šolskih poti preko prehodov za pešce

Kriteriji so opredeljeni v Pravilniku o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah ter Tehničnih specifikacijah in smernicah za javne ceste (dodatne označbe šolskih prehodov).

- Šolske poti se prednostno vodijo na izvennivojskih križanjih cest – podhodi, nadhodi ter preko semaforiziranih prehodov, ki so označeni z ustrezno prometno signalizacijo.
- Pred začetkom prehoda za pešce je treba na obeh straneh v širini prehoda oz. najmanj v širini 2 metrov zagotoviti čakalne površine za pešce, ki želijo prečkati cesto.

11.2.3 Dodatno zavarovanje nesemaforiziranih prehodov za pešce na šolskih poteh

- Ustrezna preglednost za pešce in voznike.
- Obvezna osvetlitev prehoda za pešce (priporočljiva dodatna svetlobna signalizacija in razsvetljava).
- Ustrezna (standardizirana) označitev prehoda za pešce z vertikalno in horizontalno prometno signalizacijo.
- Na podlagi meritev izračunana hitrost motornih vozil V85 ne sme presegati 50 km/h (ukrepi za umiritev hitrosti).
- Pred začetkom prehoda za pešce je treba na obeh straneh v širini prehoda oz. najmanj v širini 2 metrov zagotoviti čakalne površine za pešce-šolarje.
- Frekventne prehode za pešce dodatno osvetliti z LED-talno osvetlitvijo s prižigom na detektor.

Anketni vprašalnik za učence in starše o šolskih poteh

Ime in priimek učenca: _____ Razred: _____ Oddelek: _____

Naslov bivališča: _____

Na 1. del ankete odgovorite skupaj z otrokom.

1. Kako učenec najpogosteje prihaja v šolo? (Označi oz. navede se en odgovor.)

- A Peš.
  - B S kolesom/skirojem.
  - C Z javnim prevozom.
  - D Starši me pripeljejo z osebnim vozilom.
  - E Drugo
-

2. Zakaj učenec prihaja v šolo na naveden način? (Možnih je več odgovorov.)

- A Najvarnejši način.
  - B Najbolj ekonomičen in najcenejši način.
  - C Ni organiziranega javnega prevoza.
  - D Kratka razdalja do šole.
  - E Velika oddaljenost od šole.
  - F Zaradi osebne varnosti učenca.
  - G Zaradi neustreznih površin za pešce.
  - H Drugo
-

3. Učenec označi prometno problematiko v cestnem prometu, s katero se srečuje na poti v šolo.
(Možnih je več odgovorov.)

- A Ni ustreznih površin za pešce (neurejene bankine, pločniki, prehodi, avtobusna postajališča).
  - B Slaba preglednost v prometu (zaradi neurejene vegetacije, prometne opreme, fizičnih ovir).
  - C Nevarna prečkanja cest (neurejeni prehodi, podhodi, nadhodi).
  - D Slabo zavarovani prehodi za pešce.
  - E Neurejena prometna signalizacija in prometna oprema.
  - F Visoke hitrosti vozil.
  - G Gost promet.
  - H Ni ustreznih površin za kolesarje (neurejene kolesarske steze, signalizacija, kolesarnica).
  - I Drugo
-

4. Učenec opiše konkretna mesta, kjer se na poti v šolo počuti najmanj varno in predlaga ukrepe za izboljšanje

prometne varnosti na šolskih poteh. (Natančno locirajo mesto: cesta/ulica, javna zgradba...)

- _____
- _____
- _____

5. Učenec odgovori, kako bi najraje prihajal v šolo. (Označi oz. navede se en odgovor.)

- A Peš.
- B S kolesom.
- C S prevozom staršev.
- D Drugo

_____

2. del ankete izpolnite starši.

6. Vaše morebitne pripombe glede predhodnih odgovorov otroka.

- _____
- _____
- _____

7. Vaš komentar glede prometne varnosti v našem šolskem okolišu ter varnosti šolskih poti.

- _____
- _____
- _____

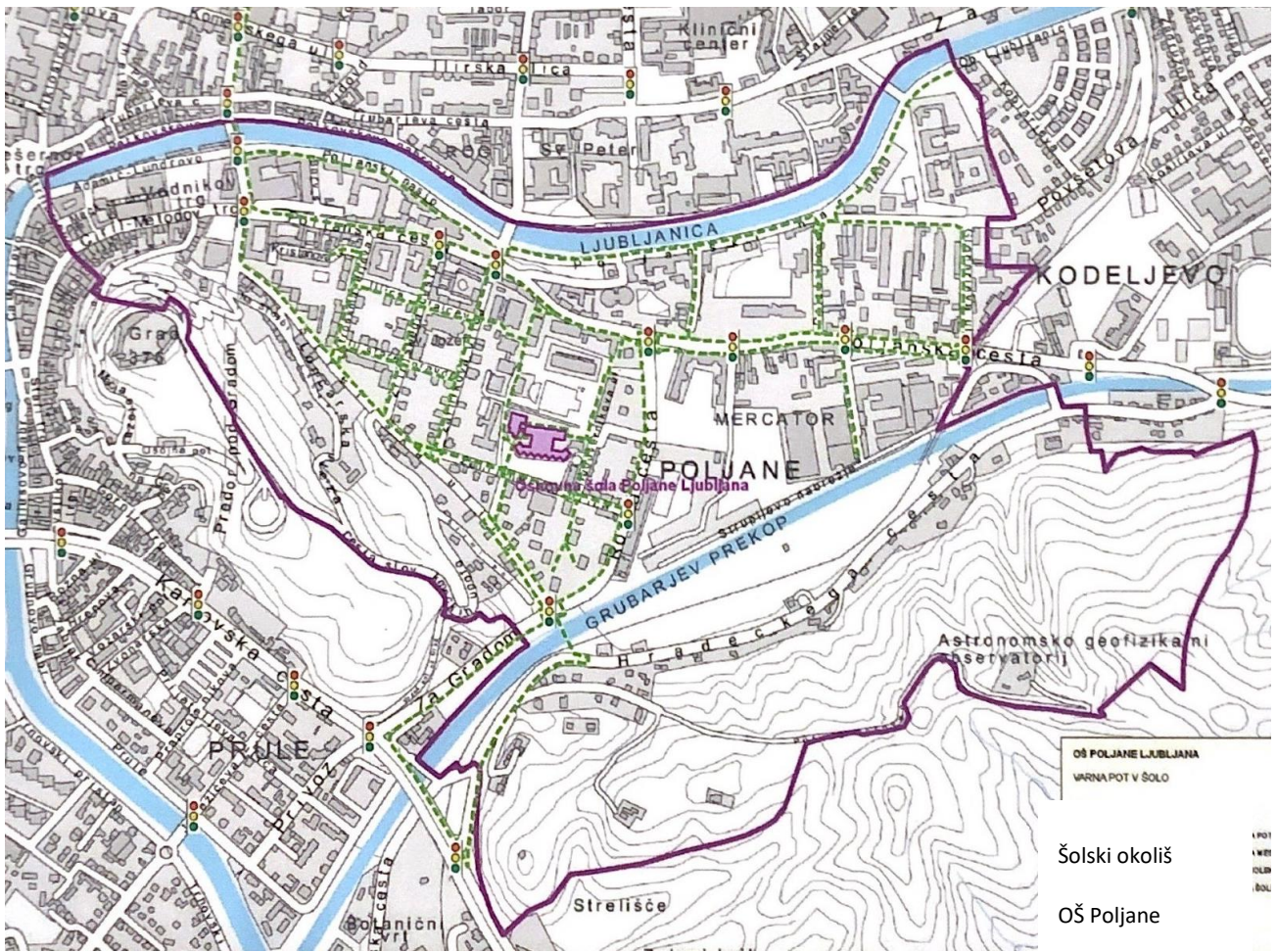
8. Katere so, po vašem mnenju, najbolj nevarne točke oz. konkretne lokacije na šolski poti vašega otroka?

- _____
- _____
- _____

Datum: _____

Ime in priimek starša: _____

Podpis starša: _____

11.3 Zemljevid šolskega okoliša

- OŠ POLJANE LJUBLJANA
VARNA POT V ŠOLO
- Šolski okoliš
- OŠ Poljane
- Ljubljana